

Grunnlag for fred

”Fred er ikke bare en idé, det er mennesker som blir annerledes” brukte Frank Buchman å si om sitt arbeid i konfliktområder, det være seg Kashmir, Midtøsten, Afrika eller i forholdet Tyskland-Frankrike. Krig starter i menneskers hjerter før den havner på gatene eller i grenseområdene. Derfor må også fredsarbeid ha en åndelig/moralsk dimensjon som går dypt nok. ”De mest uløselige problemene i internasjonale konferanser er ofte ikke i papirene på bordet men sitter rundt det,” sa en britisk diplomat FN-erfaring.

7. juli åpner konferansene i Caux. Hovedparolen denne gangen er: Narrowing the gap between ideals and practice (’Minske kløften mellom idealer og praksis’). De fleste av oss har fine ideer om hvordan verden bør se ut - med frihet, rettferd, fred, likhet o.s.v. Men i en tid da terrorisme, fattigdom, global oppvarming og mye annet truer vår eksistens må vi - som statsmennene - se inn i oss selv med skjerpet blikk. Konferansene i Caux er en sjanse til å få både det store overblikket og tid til refleksjon om oss selv. Det globale og det personlige samtidig.

Da Norge i 1905 brøt ut av unionen med Sverige etter 91 års konfliktfylt samliv, var krigsfaren overhengende mellom våre naboer. Skuffelsen over norsk egenrådighet var stor i Sverige og fra mange hold - også fra prekestoler - ble det oppfordret til bruk av militærmakt. Men de svenske og norske forhandlerne i Karlstad evnet å se framover. Det som kunne blitt mange år med konflikt og bitterhet, ble starten på et vennskap og samarbeid som i internasjonal sammenheng er unikt. Unionen var ikke noe som nordmennene ønsket, den ble tvunget på oss. Men Norge i 1814 var så lutfattig at vi neppe ville klart oss som selvstendig nasjon de første årene. Årene sammen med Sverige ble en tid med vekst og framgang for Norge på mange områder. Unionen ga oss den nødvendige tid til å bli en nasjon. For det skylder vi svenskene en takk.

SEJ

Kina og Japan – et langsiktig forsøk på brobygging

Yasukuni-templet er blitt et stridens tegn i forholdet mellom Kina og Japan. På Yasukuni-gravplassen ligger mange av Japans store menn og kvinner begravd, men også krigsforbrytere som var ansvarlige for massakrer og grusomheter i annen verdenskrig.

Det er tradisjon at Japans statsminister en gang i året besøker templet for å uttrykke respekt for de døde. I landene som Japan okkuperte, ikke minst Kina og Korea, blir det besøket imidlertid oppfattet som et tegn på at Japan ennå ikke innrømmer sin skyld. Noen statsministere har derfor unnlatt å besøke templet. Koizumi, den nåværende, gjør det og det utløser hver gang bølger av gammelt hat mot japanerne.

Men det er noen som arbeider for forsoning. Initiatives of Change i Japan innbød i juni 2004 en gruppe fra Chinese Association for International Understanding (CAFIU) til den årlige konferansen i IC-senteret Odawara. Det resulterte i at CAFIU innbød til et gjensøkk i Kina i oktober samme år. Syv fra det japanske IC deltok, ledet av Toru Hashimoto, en av de mest respekterte skikkelsene i japansk næringsliv.

Det kinesiske magasinet International Understanding som utgis i Beijing, brakte en tosiders artikkel med sitater fra Hashimoto og andre i gruppen. Han sa at Japan må be om tilgivelse for forbrytelser mot Kina fra slutten av det nittende århundre til midten av det tyvende. Han uttrykte forståelse for kinesernes harme over besøkene til Yasukuni-templet og så det selv som et uttrykk for at Japan ikke har tatt et oppgjør med fortiden. Også unge japaneres uvitenhet om historien tyder på det, sa han, noe som går tilbake til det som står i skolebøkene.

I dagens urolige verden kan man ikke bare overlate ansvaret til stormaktene, siterte bladet videre. ”Vi må begynne med oss

selv og forvandle oss selv,” sa Hashimoto. På tross av vanskelige perioder hadde Kina og Japan gjennom et par tusen år hatt et godt forhold til hverandre. Japan skulle behandle Kina som sin eldre bror så de to land kan stole på hverandre og yte sitt bidrag til fred i verden.

Artikkelens forfatter, Wang Liu, som hadde vært med på CAFIU’s Japan-besøk tre måneder tidligere, skrev at hun følte ”en sterk strøm av varme følelser” ved å møte japanerne igjen i Kina. Men det kinesiske vertskapet kom også med en advarsel: Hvis ikke Japans ledere slutter med å besøke Yasukuni-templet, vil samarbeidet og forholdet mellom de to land bli skadelidende.

Rivalisering mellom Asias stormakter kan bli en farlig konfliktkilde i århundret som ligger foran oss. Tiden leger alle sår, heter det. Balkan har vist at dette ikke alltid stemmer. Derfor er disse forsøkene på brobygging så betydningsfulle.

JJW

CAUX 2005

Som tidligere har konferansene fokus på forskjellige livsområder.:

7-13. juli

Service, Responsibility, Leadership. (Tjeneste, ansvar, lederskap). Verdier som kan bygge bro over sosiale motsetninger og mellom generasjoner.

16-24. juli

A Heart and Soul for Europe. (Et hjerte og en sjel for Europa). Må ulikheter splitte oss? Hvilke felles verdier kan føre oss sammen?

Forts side 2.

Forts. fra side 1.

27. juli-3. august

An intergenerational experience of community living. (En opplevelse av samfunn på tvers av generasjonsforskjeller.) Et norsk initiativ. Hvilke verdier bygger vi familien på og hvordan fører vi dem videre til neste generasjon? Kan brutte relasjoner heles? Et fokus på det personlige men uten å glemme hva det kan gjøre for verden omkring oss.

5-11. august

Good Governance for advancing Human Security. (Styring og kontroll for å fremme vår sikkerhet). Det har mange sider, fra ansvaret for mennesker etter naturkatastrofer eller krig, til forvaltning av naturressurser og kampen mot korrupsjon. Hva kan den enkelte gjøre?

13-19. august

Learning from one another how to be peacemakers. Med deltagere fra mange kontinenter, lytte til hverandres smerte, ta del i hverandres håp og sammen legge konkrete planer for fornyelse.

For mer informasjon gå til www.caux.ch eller ring IC's kontor 22559430 og få tilsendt Caux-programmet (på engelsk). Bestill over e-post: post@initiativesofchange.no.

Rådgivende status ved FN

Konflikten mellom USA og FN om legitimiteten ved angrepet på Irak innevarsler et veivalg: Skal enkeltnasjoner etter eget for godtbeholdende kunne bruke sin makt som de vil, eller skal verdenssamfunnet gjennom FN få autoritet og maktmidler til å håndheve folkeretten?

Mye vil avhenge av den troverdighet FN kan opparbeide seg som upartisk representant for folkefellesskapet og en kraft for fred og demokrati. Et håpefullt trekk er at FN nå i økende grad vil lytte til det sivile samfunn i medlemslandene. NGO (non-governmental organizations) eller frivillige organisasjoner blir trukket mer med i FN's beslutningsprosesser og arbeid.

FN's økonomiske og sosiale råd (ECOSOC) der 54 nasjoner er medlemmer, anbefaler nå å gi IC/MRA "spesiell rådgivende status" fra juni 2005. En FN-pressemelding beskriver IC/MRA som "et internasjonalt nettverk åpent for mennesker av alle kulturer, nasjoner og religioner. Lokalt og globalt arbeider nettverket for forandring med utgangspunkt i menneskers egne liv."

En slik rådgivende status er betydningsfull fordi så mange av FN's utøvende organer står ansvarlige overfor ECOSOC, som koordinerer FN's økonomiske og sosiale arbeid, deriblant ILO (den internasjonale arbeidslivsorganisasjonen) og UNDP (FN's utviklingsprogram). En rådgivende status innebærer at man kan delta som observatør på ECOSOC's møter og komme med skriftlige innspill, eller til og med muntlige, hvis møtelederen skulle ønske det. Det betyr også at IC/MRA kan få informasjon og støtte fra FN. Samtidig blir det en utfordring for IC/MRA å sette seg inn i ECOSOC's problemstillinger for å oppdage hvor mulighetene til å yte et konstruktivt bidrag ligger.

I New York har IC/MRA gjennom ti år hatt et senter i nærheten av FN-bygningen for å styrke kontakten med dem som arbeider der. Høsten 2004 ble et liknende kontor etablert i Genève, som også står sentralt i FN's virksomhet.

IC verden rundt

Egypt

Egyptere engasjert i IC var i slutten av februar vertskap for en konferanse som fant sted i Ismailia. Det kom en større gruppe deltagere fra Libanon, et land som i disse dager opplever urovekkende indre konflikter etter drapet på tidligere statsminister Hariri. Ellers kom deltagere fra land som Jordan, Tunisia, Palestina, Sudan, Storbritannia og Malta. Konferansen var resultat av et voksende samarbeid og fellesskap mellom arabere som satser på ICs ideer.

Brussel

Det inter-religiøse nettverket 100 Imamer og Rabbidere for Fred arrangerte sin første internasjonale kongress 3 - 6. januar i år i Brussel. Imam Sajid, som i oktober i fjor besøkte Oslo på IC's invitasjon, var en av deltakerne. Han ledet et av plenums møtene og talte ved flere anledninger om behovet for personlig ansvar og tilgivelse.

Kambodsja og Vietnam

Da unge vietnamesere og kambodsjanere var sammen på en konferanse i fjor sommer var spenningen mellom dem tydelig. En kambodsjaner sa rett ut at han fant det vanskelig å bli glad i vietnamesere. Flere av vietnameserne ville reise hjem. De bestemte seg for å bli og om kvelden møttes de to gruppene. Det ble mange og lange samtaler de neste dagene. Vennskap oppsto og det endte med at vietnameserne inviterte kambodsjanerne til Vietnam på et åtte dagers besøk sist november. "Dette handler ikke bare om vennskap mellom fjorten kambodsjanere og vår vietnamesiske gruppe, men om forholdet mellom to land," sa en av vietnameserne ved slutten av besøket. En av kambodsjanerne sa: "Jeg visste ikke hva jeg skulle gjøre med mitt liv. Etter å ha møtt og blitt kjent med dere, har jeg oppdagat at mitt liv er verdt fullt og har en mening."

Frankrike

Det nye sentret for Initiatives of Change i Frankrike ble åpnet 20. januar av André Santini, medlem av den franske nasjonalforsamling og ordfører i bydelen Issy-les-Moulineaux i Paris hvor sentret ligger. "Det dere gjør er nokså uvanlig fordi det bygger på individets ansvarsfølelse," sa han.

Caux

Over hundre deltagere fra fjorten land var sammen i Caux i nyttårshelgen. En av hensiktene var å inkludere og bli kjent med mennesker fra alle kanter av Europa. Latviere beskrev sitt lands historie og det vanskelige forholdet til den russisktalende minoriteten i landet. Deltakerne fra Ukraina fortalte om valget og folkets kamp for ekte demokrati og tyskere fortalte om dialogen som pågår mellom kristne og muslimer i Tyskland.

Washington DC

Hver uke kommer tusener av high school-studenter fra hele USA til Washington for å lære hvordan regjeringen og dens mange organer arbeider. Organisasjonen Nasjonale Unge Lederes Konferanse (NYLC) holder seminarer for disse studentene og har bedt Initiatives of Change ta ansvar for og lede noen av dem. Steven Greisdorf, Will Jenkins og Michelle Thornett fra IC har stått for seminarer med temaer som "Begynne med seg selv", "Leve seg inn i andres liv og virkelighet", "Ærlighet i samtaler og dialoger". 300 studenter har siden begynnelsen av høsten i fjor vært med på slike seminarer.

Nytt medlem i International Council

IC's internasjonale råd består av 8-10 medlemmer som normalt velges for en fire års periode. Rådet har et omsorgs- og styringsansvar overfor den verdensomspennende virksomheten til Initiatives of Change/MRA. Ny Verden vil i de neste numrene profilere de som nå er med i rådet og begynner med Mike Brown. Han er 58 år, kommer fra Australia og ble innvalgt i rådet 2004. Han skriver dette i World Bulletin om seg selv og sin personlige utvikling:

Etter å ha arbeidet med MRA/IC i fire tiår vil jeg ikke skjule at jeg har hatt tørre perioder, store frustrasjoner og tvil om hvor veien gikk. Hardt arbeid har det også vært. Men å få være med i denne uvanlige og vidtfavnende bevegelsen av mennesker som bærer på en visjon om Guds kreative og konstruktive vilje med verden, gir meg en stadig sterkere følelse av å være privilegert.

Denne følelsen ble forsterket under min reise til Latvia nylig, likedan da jeg møtte og levde sammen med unge og levende IC-grupper i Ukraina, Romania og Kambodsja og gjennom kontakten med alle unge som deltok i Action for Life, et ni måneders program for ungdom i Asia.

Også i min generasjon gjaldt det en dobbelt forpliktelse: En helhjertet overgivelse av våre ambisjoner til Gud. Og en beslutning om resten av livet å søke etter Guds kreative plan med oss. Vi kastet oss ut i det med alt vi hadde for å omskape verden. Jeg var 19 da jeg forlot universitetet og min planlagte arkitektkarriere. Vanvidd vil noen si. Men dette var i sekstiårene og mange av min generasjon var ute etter å forandre på tingenes tilstand. MRA ga oss en måte å tenke og leve på og idealer som innebar håndfast åndelig og moralsk disiplin.

I 1965 organiserte noen av oss den første MRA-konferanse for ungdom i Australia.

Innen 15 måneder var 50 unge fra Australia og New Zealand på vei til India for sammen med unge indere "å bygge et rent, sterkt og forent India." Flere fra den gruppen arbeider fortsatt på heltid i IC. Andre har funnet sin oppgave i yrkeslivet.

Jeg var åtte år i India. Etter det gikk jeg inn i Up With People-bevegelsen som fikk betydning for tusener av unge i Amerika. De fem årene i Statene ga meg en varig kjærlighet til Amerika trass i de enorme problemene og kontrastene. Men å nå inn til supermaktens hjerte er fortsatt en stor utfordring.

Som mange av sekstitalsgenerasjonen var jeg utbrent på slutten av tiåret. Men hjemme i Australia oppdaget jeg at det ikke var så lett å komme unna de to beslutningene jeg hadde tatt som 19-åring. Gud hadde et fast grep i nakken min. Etter å ha slept meg videre med MRA's revy *Anything to declare?* et års tid, åpnet Gud for dyper innsikt og forpliktelse. Det skjedde i et stille cistercienserkloster i Nord-Irland der jeg ydmykt fikk lære hva Kristi kors innebærer. Jeg innså at jeg aldri ville finne tilfredsstillelse i en selvopptatt leting etter "min vei". I stedet måtte jeg velge "Guds vei" og bruke livet på å hjelpe andre til å finne sin andel i å fornye verden.

Det har for min del ført til en del skriving og publisering i Australia, USA, England og India. I India giftet jeg meg med Jean, som også er skribent, og hun har fordypet mitt liv og min tro enormt. For to år siden ga jeg ut en bok som heter *No Longer Down Under* - Australians creating change.

Det beste har vært trosopplevelsene i samarbeid med andre og sammen nå ut gjennom konferanser, møter og programmer. I Australia dro vi landet rundt i en konvoi av campingvogner og holdt møter. I USA hjalp vi amerikanske venner med å lansere programmet Hope in the Cities.

Forts. side 4.

Nyttårsleir på Lia gård

I 30 år uten avbrudd har det funnet sted IC-inspirerte nyttårsleirer med 30 til 80 deltagere hver gang. De siste ti årene har Lia gård ved Koppang vært fast møteplass. Der får deltagerne lage mat og stelle seg selv, noe som gjør oppholdet rimelig. Det er en forutsetning etter som stadig flere som var på leirene som barn, nå er unge foreldre med økende barnetall. På årets leir (28/12 - 2/1) var det 30 voksne og 29 barn og gjester fra England, Kina, Romania og Sverige. Dagene på Lia ga tid til hvile, rolige samtaler, friluftsliv med barna, og tid til bønn og gudstjenester i den vakre kirken. Neste generasjon signaliserte at de setter pris på disse leirene og vil være med på planleggingen av neste.

Sierra Leone

70 medlemmer av Sierra Leones politistyrke og forsvar og noen fra sivile organisasjoner, var med på de to 7-dagers lange kursene om 'En Moralsk Basis for Demokrati' i januar. I løpet av året skal de siste av FN's fredsbevarende styrker forlate landet og sikkerheten overlates til landets egne. Befolkningen gjennomgikk store lidelser under borgerkrigen. Splittelsen i landet er fortsatt stor, det gjelder også innenfor politiet og hæren, der folk deltok på begge sider i krigen. Å overbrygge disse spenningene var ett av målene med kurset.

Landets innenriksminister George Banda-Thomas foretok åpningen. Til stede var viseforsvarsministeren, sjefen for Hærens generalstab, sjefen for landets politi og representanter for FN-styrken og IMATT, den britiskledete militære rådgivningsgruppen. Kurset fant sted i politiets forlegninger i Hastings og Bo. Halvparten av de 70 deltagerne velges ut til et fortsettelseskurs til høsten. Disse skal så arrangere kurs og gi kunnskapen videre til mannskapene landet rundt. En manual er utarbeidet til det bruket.

Sitatet:

En nasjons sikreste forsvar er naboenes kjærlighet og takknemlighet.

Frank N.D. Buchman, (1939).

Sakset

For vår felles fremtid gjør vi klokt i å lytte til de stemmene som kommer fra dette historisk nye, europeiske miljøet. (...) En av dem tilhører den sveitsiske muslimen og filosofiprofessoren Tariq Ramadan. Han viser hvordan muslimer kan beholde sin religion og samtidig være fullt ut europeere, med full respekt for menneskerettighetene og hjemlandets lover. (...) Vi skal ikke bli forbløffet om den europeiske varianten av islam vil munne ut i en reformbevegelse som berører hele den muslimske verden.

Peter Normann Waage, Dagbladet 020105

I dag er det i begge folk (israelere og palestinere, red.anm.) vilje til sameksistens. Vi har allerede tidligere gjort en god erfaring – det var i 1994 da vi kom hjem igjen etter Oslo. Vi kunne bevege oss fritt i Israel og israelerne gjorde innkjøp i våre butikker og spiste og drakk i våre restauranter. Jeg tror at denne viljen til sameksistens nå er der hos et flertall i begge folkene.

Mahmoud Abbas, palestinernes president. Der Spiegel, Hamburg 210205

Min søster og jeg er de eneste overlevende av vår familie. Det var ikke bare tyskerne og russerne som myrdet. Ukrainerne begikk også grusomheter overfor polakene og ukrainerne ble diskriminert før krigen. Nå består en sjanse til å fjerne den historiske byrden fra dette området. Polens engasjement for Ukraina er en god investering i begge folkenes forsoning.

Adam Rotfeld, polsk utenriksminister. Der Spiegel 280205

Tänk om jag, som kungen i sagorna, kunde ställa allt till rätta och sluta berättelsen med att "sedan levde de lyckliga i alla sina dagar". Men jag är, precis som Ni, bara en sörjande, sökande medmänniska. (...) Många barn har förlorat en eller båda sina föräldrar. Jag tror jag vet vad det vil säga. Jag har själv varit ett

sådant barn. Min pappa omkom i en flygolycka när jag var mycket liten. Så jag vet vad det betyder att växa upp utan en pappa.

Kong Carl Gustaf av Sverige i en tale til barn etter tsunamikatastrofen. Aftonbladet 110105

Som småbarnsfar slår jeg et slag for det enkle: Naturopplevelser. Røske ungene vekk fra skjermunderholdning og turbolivet. Gi dem en hytte uten strøm. La dem fryse, hugge ved og kjenne ovnen bli varm. La dem komme i kontakt med primærfaringer som gjør at de føler seg i live. Da kommer også respekten for naturen – og kjærlighet til det vi er avhengige av.

Filosofiprofessor Arne Johan Vetlesen. Folkeveit nr. 1, 2005

Ideen om individet som sentrum for vår rettskultur har uten tvil kristne røtter. Mitt inntrykk er at svært mange europeiske politikere ikke er klar over forutsetningene som preger deres egen tenkning. Forestillingen om at alle mennesker er like for loven kan føres tilbake til det revolusjonære maxime om at alle er like for Gud. Ideen om maktndeling kan en på samme måte føres tilbake til maximet: Gi keiseren hva keiserens er og Gud hva Guds er. Denne utviklingen har de ortodokse pregete statene på Balkan og i Øst-Europa ennå ikke vært igjennom.

Historieprofessor H.A.Winkler, Berlin i intervju med Der Spiegel 131204

I løpet av fire små dager har 12 av de 30 norske VM-deltagerne stått øverst på

seierspallen. Alle, absolutt alle, har gitt uttrykk for hvor godt det er å vinne sammen med resten av laget. (...) I bokform gir de (Nils Arne Eggen og Mika Kojonkoski, red.anm.) klart uttrykk for hvor viktig det er å gjøre andre gode for å være god sjøl.

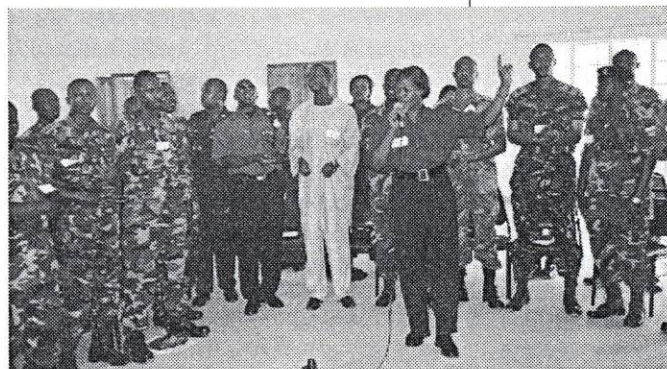
Sportskommentator Bertil Valderhaug, Aftenposten 25020

Forts. fra side 3.

Nytt medlem...

Det ga støtet til vårt 20-årige engasjement for forsoning mellom aboriginere og andre australiere, en kamp for helbredelse og rettferdighet. Siden 2001 har vi arbeidet for Action for Life-programmet og vært rundt i Asia sammen med unge mennesker fra mange land. Og fra mai i år vil vårt fokus være å bygge et internasjonalt team for Asia Plateau, IC's senter i India, sammen med indere og noen av dere.

Å si at fremtiden tilhører ungdommen er en klisje. Det er ikke hele historien. Generasjonene må arbeide sammen om det skal bli noen ny tenkning i verdens økonomiske og kulturelle maktsentre. Den nye profesjonaliteten vi ser i IC er en nødvendig utvikling. Enda viktigere er det at tilstrekkelig mange av oss finner igjen den første kjærligheten til vårt kall. Fremtiden tilhører dem som er modige og ydmyke nok til å legge tid, krefter, bekvemmelighet og sikkerhet (ja, til og med pensjonen) i Guds hånd og bli Hans redskaper for forandring. For et privilegium det er!

Politi og forsvar på kurs i Sierra Leone. Bønn ved avslutningen.

Ny Verden vil fremme en forandring i både menneskers holdninger og samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og forankret i den kristne tro. Samtidig står bladet for dialog, samarbeid og respekt for mennesker uansett tro eller politisk ståsted. Ny Verden beretter om et globalt arbeid som er åpent for alle og om brytningen mellom godt og ondt som foregår i alle mennesker og nasjoner.

UTGIVER: Initiatives of Change, tidl. Moralsk Opprustning/MRA • Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo.
Tlf. 22 55 94 30 • E-post: post@initiativesofchange.no • www.initiativesofchange.no • Bankgiro: 6030.05.08831
ANSVARLIGE: Sturla E. Johnson og Bjørn Ole Austad.